

35. Vai un kādos gadījumos kredīta devējs ir tiesīgs pieprasīt no patērētāja atlīdzību par administratīvajiem izdevumiem?

- No šobrīd spēkā esošā regulējuma izriet, ka kredīta devējs ir tiesīgs pieprasīt kompensāciju, tai skaitā atlīdzību par administratīvajiem izdevumiem, tikai gadījumā, ja kredīts tiek atmaksāts pirms termiņa laika posmā, attiecībā uz kuru kredīta līgumā ir noteikta fiksēta aizņēmuma likme, ievērojot attiecīgus nosacījumus (kā paredzēts MK Noteikumu par patērētāja kreditēšanu 72.punktā).
- PTAL 8.¹ pantā nostiprinātajos īpašajos noteikumos attiecībā uz kredītiem, kuru atmaksa nodrošināta ar nekustamā īpašuma hipotēku, noteikts, ka, ja patērētājs, kas nav pieļāvis būtisku līguma pārkāpumu, to lūdz, kredīta devējam ir pienākums izskatīt patērētāja priekšlikumu par kredīta atmaksas termiņa pagarināšanu vai kredīta valūtas maiņu, un šādā gadījumā kredīta devējam nav tiesību prasīt jebkādu kompensāciju par šādu izmaiņu veikšanu, izņemot pamatotu un samērīgu maksu par pakalpojuma administratīvajiem izdevumiem.
- Līdz ar to kredīta devējs šādā gadījumā ir tiesīgs pieprasīt patērētājam objektīvi pamatotu un samērīgu maksu par pakalpojuma administratīvajām izmaksām tikai iepriekš minētajos gadījumos, ievērojot attiecīgus nosacījumus. Savukārt, ja attiecīgās līguma noteikumu izmaiņas skar gadījumus, kas nav īpaši noregulēti normatīvajos aktos, tad pušu tiesiskajām attiecībām piemērojams vispārējais civiltiesībās pastāvošais privātās autonomijas princips, no kura izriet, ka puses var brīvi noteikt savas tiesības un pienākumus. Ja līguma noteikumu maiņa (kas nav saistīta ar normatīvajos aktos noteiktajiem kredīta pirmstermiņa atmaksas, hipotekārā kredīta līguma izmaiņu attiecīgajiem gadījumiem) ir pēc patērētāja iniciatīvas, tad kredīta devējs ir tiesīgs izvērtēt, vai šīs līguma noteikumu izmaiņas ir tam pieņemamas, un sakarā ar veiktajām izmaiņām prasīt atbilstošu samaksu par radušies administratīvajiem izdevumiem sakarā ar veiktajām izmaiņām.